

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

04 10 20 23
Про внесення змін до наказу
Міністерства освіти і науки України
від 07.09.2023 № 1104

№ 1202

Відповідно підпунктів 22-24 пункту 4, підпункту 4 пункту 10 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 (зі змінами), рішення Національної ради України з питань розвитку науки і технологій від 23 лютого 2023 р. (протокол № 5), з урахуванням пропозицій, наданих Міністерством енергетики України, Міністерством охорони здоров'я України, з метою максимального спрямування науково-технічної діяльності закладів вищої освіти та наукових установ, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, на вирішення реальних проблем оборони, безпеки, економіки та суспільства України

НАКАЗУЮ:

1. Внести до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.09.2023 № 1104 «Про затвердження пріоритетної тематики при проведенні конкурсів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок у 2023 році» такі зміни:
  - 1) у назві та пункті 1 після слів «проведенні конкурсів» доповнити словом «проектів»;
  - 2) пріоритетну тематику при проведенні конкурсів проектів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок у 2023 році, затверджену наказом Міністерства освіти і науки України від 07.09.2023 № 1104, викласти у новій редакції, що додається.
2. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) в установленому порядку зробити відмітку у справі архіву.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Курбатова Д.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
07.09.2023 № 1104
(у редакції наказу Міністерства освіти і
науки України
04 10 2023 № 1202)

ПРІОРИТЕТНА ТЕМАТИКА
при проведенні конкурсів проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок у 2023 році

№ з/п	Назва тематики	Короткий опис	Очікуваний термін актуальності
Міністерство оборони України			
1	Розроблення геоінформаційної системи мінної обстановки для покращення ефективності розмінування місцевості	Інтелектуальні інтерактивні інформаційно-аналітичні системи. Національні інформаційні ресурси	постійно
2	Розроблення засобів і споруд інженерного захисту, об'єктів критичної інфраструктури для покращення рівня інженерного захисту об'єктів критичної інфраструктури від ударів з повітря	Методи та засоби запобігання виникненню надзвичайних ситуацій реагування на них та ліквідації наслідків таких ситуацій і знешкодження засобів ураження	постійно
3	Розроблення заходів та засобів маскування та захисту військ (сил) та об'єктів для покращення рівня інженерного захисту об'єктів критичної інфраструктури від ударів з повітря	Методи та засоби запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, реагування на них та ліквідації наслідків таких ситуацій і знешкодження засобів ураження	постійно
4	Створення радіолокаційних, оптико-електронних, звукометричних, сейсмічних, магнітометричних та гідроакустичних комплексів розвідки та дальнього виявлення гіперзвукових, балістичних та зенітних ракет для покращення ефективності існуючих засобів розвідки	Нові зразки озброєння, боеприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, без екіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками	постійно

5	Розроблення новітніх дистанційно керованих систем (комплексів) озброєння та військової техніки для вирішення проблем щодо недостатньої дальності дії та перешкодозахищеності каналів управління та недостатнього рівня автоматизації та автономності роботизованих платформ	Нові зразки озброєння, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, без екіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками	терміново
6	Розроблення безпілотних літальних апаратів, в тому числі систем управління при ройовому застосуванні з метою покращення перешкодозахищеності каналів керування та передачі даних безпілотних літальних апаратів та покращення дальності та ефективності ураження цілей безпілотними комплексами	Нові зразки озброєння, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, без екіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками	терміново
7	Обґрунтування аеродинамічної компоновки перспективної планеруючої коригованої авіаційної бомби	Нові зразки озброєння, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, без екіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками	терміново
8	Розробка науково-методичного апарату досліджень з підвищення експлуатаційної надійності авіаційних двигунів АЛ-31Ф, збільшення їх встановленого ресурсу та ресурсу їх особливо відповідальних деталей і складальних одиниць	Нові зразки озброєння, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, без екіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками	терміново
9	Створення бази даних теплових портретів цілей	Отримання теплових портретів зразків ОВТ, з метою покращення можливостей систем наведення високоточної зброї та автоматизованих (автоматичних) систем спостереження з тепловізійними каналами щодо виявлення, ідентифікації та супроводу цілей	постійно
10	Розробка новітніх технологій щодо створення та застосування морських без екіпажних апаратів	Розробка нових матеріалів, алгоритмів роботи та принципів дії, єдиного типу морських без екіпажних апаратів (надводного та підводного), визначення спроможностей українських виробників щодо виробництва морських без екіпажних апаратів, які дозволять їх створення та ефективне застосування у мирний час та під час воєнного стану.	терміново

		Створення багатофункціональної радіолокаційної станції на базі цифрових технологій для реалізації класифікацій цілей, типу та класу бойових кораблів (катерів, суден)	
11	Інформаційні технології визначення тональності та класифікації текстового контенту інформації на основі нейромережевих методів	Розроблення інформаційної технології, що передбачає визначення архітектури штучної нейронної мережі (визначення її параметрів і гіперпараметрів) і порядок її навчання. На основі розробленого програмного продукту здійснювати структурування текстового контенту інформації в автоматизованому режимі, щодо підвищення ефективності і якості аналізу даних на предмет виявлення інформаційних загроз, ступеня їх прояву та інтенсивності, а також мінімізацію можливих помилок з обробки інформації внаслідок людського фактору. Споживачами розробленої інформаційної технології є організаційні структури, органи військового управління Міністерства оборони та Збройних Сил України, в завдання яких входить здійснення інформаційного простору	постійно
12	Розроблення сучасних засобів радіо та радіотехнічної розвідки та радіоелектронної боротьби	Інформаційно-комунікаційні та радіоелектронні системи та технології, засоби радіоелектронної боротьби для забезпечення національної безпеки і оборони. Інформаційна безпека та кібербезпека	постійно
13	Розроблення цифрових перешкодостійких засобів зв'язку, високошвидкісних каналів управління, передачі даних та телеметрії з метою приведення у відповідність можливостей існуючих каналів	Інформаційно-комунікаційні та радіоелектронні системи та технології, засоби радіоелектронної боротьби для забезпечення національної безпеки і оборони. Інформаційна безпека та кібербезпека	постійно
14	Розроблення нових систем та засобів кіберборотьби для покращення ефективності кіберборотьби	Інформаційно-комунікаційні та радіоелектронні системи та технології, засоби радіоелектронної боротьби для забезпечення національної безпеки і оборони. Інформаційна безпека та кібербезпека	постійно
15	Розроблення технологій (зокрема способів, методів, алгоритмів) медичної допомоги, що можуть застосовуватися на етапах діагностики, лікування, медичної евакуації та реабілітації військовослужбовців з терапевтичною та хірургічною патологією та з метою	Методи і засоби тактичної медицини і медицини катастроф	терміново

	надання своєчасної та ефективної домедичної допомоги на полі бою		
16	Розроблення технологій (зокрема способів, методів, алгоритмів) в цілях реанімаційних заходів та невідкладної стабілізації поранених в бойових умовах та з метою надання своєчасної та ефективної домедичної допомоги на полі бою	Методи і засоби тактичної медицини і медицини катастроф	терміново
17	Технології ефективної діагностики та лікування посттравматичних стресових розладів	Розроблення методів, алгоритмів, медичних засобів, препаратів тощо, що дозволяють ефективно діагностувати, лікувати та/або реабілітувати посттравматичні стресові розлади, особливо ті, які спричинені військовими діями	терміново
Міністерство охорони здоров'я України			
18	Технології ефективної діагностики та лікування ПТСР	Розроблення методик, алгоритмів, медичних засобів, препаратів тощо, які дозволяють ефективно визначати, лікувати та/або реабілітувати посттравматичні розлади, особливо ті, які спричинені військовими діями	постійно
19	Технології надання екстреної медичної допомоги цивільному населенню при травматичних ушкодженнях внаслідок сучасних бойових дій	Наукове обґрунтування та розробка сучасних медичних технологій лікування постраждалих з травматичними ушкодженнями на догоспітальному та раньо госпітальному етапах надання медичної допомоги, що ґрунтується на органічному поєднанні клінічних та організаційних принципів, оцінці ризиків та застосуванні сучасних медичних виробів та лікарських засобів	постійно
20	Технології сучасного лікування та реабілітації пацієнтів з ураженнями шкіри після травм та опіків	Розроблення методик, алгоритмів діагностичних та лікувально-доглядових процедур у пацієнтів з посттравматичними та післяопераційними ураженнями шкіри, особливо тих, які спричинені військовими діями з допомогою сучасних медикаментозних і апаратних (лазерних та інших) технологій з метою естетичної реабілітації	постійно
21	Дослідження динаміки змін в кістковій тканині після травми та вивчення можливостей їх корекції	Розробка алгоритмів діагностики стану кісткової тканини, з застосуванням сучасних методів дослідження, впродовж різних етапів посттравматичного періоду та вибір препаратів,	постійно

		які дозволять проводити ефективну корекцію структури та мінерального складу кісткової тканини з метою відновлення механічних і функціональних властивостей кістки	
22	Трансформація структури особистості військовослужбовців в результаті перенесеної бойової травми. Нозологічний та психодинамічний аспекти	Дослідження трансформації структури особистості військовослужбовців в результаті перенесеної бойової травми. Дослідження корекції між особистісними предикторами та виникнення розладів особистості різних кластерів, що дасть можливість розробити комплексну програму діагностики та диференційної діагностики	постійно
23	Концепція нового хірургічного методу та/або інструменту/інструментарію для лікування вогнепальних поранень м'яких тканин та внутрішніх органів	Дослідження, розробка та створення технічних специфікацій для нових хірургічних методів та інструментів щодо видалення снарядів, фіксації кісток та інших важливих процедур, що дозволить знизити термін лікування, підвищить відсоток вживання	постійно
24	Розробити та обґрунтувати програму трансфузійного забезпечення проведення ранніх хірургічних втручань та програми профілактики і хірургічного лікування великих рубцевих післяопікових трансформацій	Розробка та обґрунтування комплексної програми профілактики та хірургічного лікування великих рубцевих трансформацій тканин в залежності від важкості. Визначення клінічної ефективності розробленої програми трансфузійного забезпечення проведення ранніх хірургічних втручань та програми профілактики та хірургічного лікування великих рубцевих трансформацій тканин	постійно
25	Оптимізація доставки лікарських препаратів та біологічно активних речовин при різних видах шоку та бойовій травмі	Адресна доставка передбачає іншу схему: носій з ліками потрапляє в кровотік, циркулює в організмі і накопичується тільки в осередку ураження. Для реалізації цієї дещо ідеалізованої схеми необхідно вирішити кілька вельми непростих завдань. І головне з них – це створити ефективний і безпечний переносник, що забезпечує доставку ліків до мішені. Адресну доставку в анестезіології та інтенсивній терапії можливо оптимізувати двома основними способами: розробити та оптимізувати регіонарні методики анестезії та препарати, що використовуються під час цієї методики; розробити спеціалізовані методики адресної доставки за допомогою наномолекул. Розробка нових шляхів доставки та новітніх форм лікарських препаратів могла б істотно	постійно

		підвищити ефективність допомоги пацієнтам в критичних станах та постраждалим внаслідок військових дій	
26	Оптимізація лікування бойової травми в умовах гнійних ускладнень та подальшої реабілітації за рахунок покращення репарації сполучної тканини	Оптимізація лікування бойової травми різної локалізації в умовах гнійних ускладнень за рахунок профілактики інфекції і покращення репарації сполучної тканини в результаті комплексного підходу до лікування на всіх етапах та у процесі реабілітації. Опрацювання комплексної тактики інструментально-клінічної діагностики і лікування поранених з бойовою травмою, патогенетично обґрунтованих способів прискорення загоєння таких ран, оптимізація вибору тактики хірургічного лікування	терміново
27	Ментальне здоров'я уразливих груп населення під час війни та у післявоєнний період, оптимізація надання допомоги з метою його покращення	Розробка методик для вивчення ментального здоров'я уразливих груп населення та методів лікування та реабілітації для його покращення. Профілактика емоційного вигорання	постійно
28	Оцінка якості життя, харчової поведінки та рухової активності у дітей в умовах війни та у повоєнний час	Впровадження програм психологічного скринінгу дітей різного віку та соматичного статусу, оцінка їх якості життя. Розроблення ефективних програм скринінгу розладів харчової поведінки у дітей різного віку, схем їх профілактики та корекції. Розроблення рекомендаційних листів щодо рухової активності в умовах воєнного та післявоєнного стану	постійно
Генеральний штаб Збройних Сил України			
29	Технології створення приймально-передавальних модулів цифрових антенних решіток для перспективних оглядових радіолокаційних станцій L, S, X діапазонів з дальністю виявлення повітряних цілей не менш 200 км	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
30	Технології для створення перспективних радіолокаційних станцій для виявлення повітряних гіперзвукових цілей	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
31	Технології створення ефективної системи протиракетної та протиповітряної оборони держави (виконується у відповідності до розробленого «Тактико-технічного завдання на розроблення та закупівлю	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно

	зразків озброєння та військової техніки елементів системи протиракетної оборони України»)		
32	Технології створення засобів високоточної зброї з дальністю ураження до 5000 км	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
33	Обґрунтування можливості створення національної мережі базових стаціонарних та тимчасово розгортаємих коригуючих станцій для покриття території України (визначеної операційної зони) з метою створення стійкої до впливу засобів радіоелектронного подавлення системи навігаційного забезпечення	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
34	Технології створення боєприпасів електромагнітного імпульсу	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
35	Технології для створення інтелектуальних систем аналізу образів і розпізнавання об'єктів за даними технічних видів розвідки та дистанційного моніторингу земної поверхні	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
36	Технології розробки моделей контрнаведення перспективних зенітних ракетних комплексів з можливістю протидії гіперзвуковим засобам повітряного нападу	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
37	Технології розробки моделей інтелектуального управління засобами перспективної системи протиповітряної оборони та протиракетної оборони та ПРО	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
38	Технології відновлення (ремонт) авіаційної техніки державної авіації: їх вузлів, агрегатів, деталей, комплектуючих (специфікація на окремі вузли, агрегати, деталі, комплектуючі буде надана під час узгодження технічного завдання)	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно

39	Технології оперативного мобільного неруйнівного контролю критичних елементів авіаційних конструкцій літальних апаратів державної авіації (перелік критичних елементів авіаційних конструкцій буде наданий під час узгодження технічного завдання)	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
40	Технології ефективної діагностики та реабілітації уражень головного мозку та посттравматичних стресових розладів комбатантів	Наукові дослідження і науково-технічні розробки, спрямовані на створення (отримання) нових технологій для потреб оборони в умовах воєнного стану	постійно
Служба безпеки України			
41	Технологія виготовлення захищеного приймача системи глобального позиціонування	Розробка пристрою, який дозволяє ефективно визначати місцезнаходження об'єкта із заданою точністю в умовах радіоелектронної протидії	терміново
42	Технологія виготовлення засобів радіоелектронної боротьби – придушення приймача систем глобального позиціонування	Розробка засобів ефективного придушення систем глобального позиціонування	терміново
Міністерство внутрішніх справ України			
43	Контроль за обігом і використанням зброї та вибухонебезпечних речовин	Проведення прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, спрямованих на наукове, науково-технічне та науково-методологічне забезпечення діяльності МВС, Національної гвардії України та ЦОВВ	постійно
44	Протидія організованих, транснаціональній та кіберзлочинності органами та підрозділами системи МВС	Проведення прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, спрямованих на наукове, науково-технічне та науково-методологічне забезпечення діяльності МВС, Національної гвардії України та ЦОВВ	постійно
45	Забезпечення публічної безпеки та охорона громадського порядку органами та підрозділами системи МВС в умовах правового режиму воєнного стану	Проведення прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, спрямованих на наукове, науково-технічне та науково-методологічне забезпечення діяльності МВС, Національної гвардії України та ЦОВВ	постійно
46	Психологічне забезпечення в діяльності органів та підрозділів системи МВС	Проведення прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, спрямованих на	постійно

		наукове, науково-технічне та науково-методологічне забезпечення діяльності МВС, Національної гвардії України та ЦОВВ	
47	Реінтеграція ветеранів і учасників бойових дій органів та підрозділів системи МВС та членів їх сімей	Проведення прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, спрямованих на наукове, науково-технічне та науково-методологічне забезпечення діяльності МВС, Національної гвардії України та ЦОВВ	постійно
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України			
48	Розроблення та вдосконалення методик геологорозвідувальних робіт на всі види корисних копалин, зокрема стратегічні та критичні. Проведення наукових досліджень, спрямованих на фокусну підтримку розвідки корисних копалин, які потрібні для здійснення „зеленого” переходу та перспективних потреб цифрової економіки, її декарбонізації.	Наукове супроводження геологорозвідувальних робіт	постійно
49	Розробка роботизованих і дистанційно керованих механізмів для роботи з радіоактивними і радіаційно забрудненими матеріалами в умовах радіаційних і ядерних аварій, що супроводжуються значним радіаційним випромінюванням	Розроблення механізмів для можливості безпечного для людини дистанційного визначення радіаційних параметрів та поводження з матеріалами в умовах значного радіаційного випромінювання, яке можливе при радіаційних аваріях у тому числі при радіаційному забрудненні в наслідок воєнних дій	постійно
50	Розробка і адаптація методик визначення питомої активності радіонуклідів в рідких радіоактивних відходах ЧАЕС	Розробка та впровадження методик визначення питомої активності радіонуклідів U235,238, Pu238,239,240, Am241,243 в рідких радіоактивних відходах ЧАЕС	постійно
51	Розробка технології поводження з графітом реакторів блоків 1, 2, 3 ЧАЕС	Визначення оптимального варіанту та розроблення технології поводження з радіоактивним графітом кладки реакторів блоків 1, 2, 3 ЧАЕС під час демонтажу реакторів та обґрунтування її безпеки	постійно
52	Вивчення та фіксація національної культурної спадщини постраждалих районів Українського Полісся	Всебічне вивчення та висвітлення різних аспектів традиційної матеріальної і духовної культури та археологічної спадщини постраждалих районів Українського Полісся, подальше опрацювання зібраних польових матеріалів та підготовка наукових монографій, що є	постійно

53	Відновлення водно-болотних угідь ЗВіЗБ(О)В з метою підвищення оборонного потенціалу північного кордону	невід'ємним елементом національної безпеки, важливим як для запобігання зовнішній агресії, так і для протидії їй Внаслідок меліорації Полісся істотно зменшилось заболочення території. Пропонується розробити проект заходів спрямованих на відновлення природного гідрологічного режиму шляхом інженерного перетворення території. меліоративних систем. Оцінити масштаб перетворення	постійно
54	Оцінка та діагноз стану морського довкілля України в межах територіальних вод і виключної морської економічної зони та уточнення критеріїв оцінки доброго екологічного стану (ДЕС) морських регіонів (щорічно)	Оцінка та діагноз стану довкілля морів України в межах територіальних вод і виключної морської економічної і визначення відповідності характеристик стану середовища морських водних масивів критеріям ДЕС за дескрипторами Рамкової Директиви з Морської Стратегії (РДМС) на підставі даних державного моніторингу морських вод з урахуванням екологічних викликів, пов'язаних із збройною агресією рф, руйнуванням греблі Каховської ГЕС	постійно
55	Оцінка та діагноз стану біоценозів та біорізноманіття морів України в межах виключної морської економічної зони України та уточнення критеріїв оцінки ДЕС морських регіонів (щорічно)	Оцінка біорізноманіття та проведення оцінки та діагнозу стану біоценозів в межах виключної морської економічної зони України і визначення відповідності критеріям ДЕС РДМС та уточнення критеріїв оцінки ДЕС за біологічними показниками з урахуванням екологічних викликів, пов'язаних із збройною агресією рф, руйнуванням греблі Каховської ГЕС	постійно
56	Моніторинг стану популяцій чорноморських китоподібних (щорічно)	Оцінка стану популяцій чорноморських китоподібних в умовах дії повномасштабної збройної агресії рф і кліматичних змін у період 2023–2024 рр.	постійно
57	Науково-технічне забезпечення морських спостережень і відбору проб та їх аналізу в межах реалізації Програми державного моніторингу прибережних та морських вод	Отримання даних для вирішення задач оцінки, діагнозу та прогнозу стану екосистем Чорного та Азовського морів відповідно до вимог РДМС у період 2023–2024 рр. з актуалізацією національної програми екологічного моніторингу Азовського і Чорного морів з урахуванням екологічних викликів, пов'язаних із збройною агресією рф, руйнуванням греблі Каховської ГЕС.	постійно

58	Створення планів інтегрованого управління прибережними територіями Азовського та Чорного морів	Створення планів інтегрованого управління прибережними територіями Азовського та Чорного морів із урахуванням наслідків збройної агресії РФ, руйнування греблі Каховської ГЕС	постійно
59	Підготовка звітів Регіонального активного центру по моніторингу та оцінці забруднення у форматі Секретаріату Чорноморської Комісії	Оцінка стану забруднення Чорного моря за форматом Секретаріату Чорноморської Комісії з урахуванням екологічних викликів, пов'язаних із збройною агресією РФ	постійно
60	Розробка інформаційного забезпечення виконання завдань Морської стратегії України у 2023 – 2024 рр.	Удосконалення інформаційного забезпечення системи морського екологічного моніторингу в межах реалізації Морської стратегії України	постійно
61	Інноваційні технології оперативного визначення забруднюючих речовин, що потрапляють у водні об'єкти внаслідок військових дій	Розробка новітніх експериментальних досліджень для виявлення забруднюючих речовин у водних об'єктах	постійно
62	Відновлення річкових басейнів постраждалих внаслідок військових дій	Розроблення проектів, методик, алгоритмів щодо відновлення гідроморфологічних та гідрологічних характеристик річок, що зазнали впливу військових дій	постійно
63	Управління річковим басейном в умовах зміни клімату	Впровадження заходів з адаптації та пом'якшення зміни клімату. Розроблення методик визначення впливу військових дій на зміни клімату	постійно
64	Вплив руйнування Каховської ГЕС та знищення Каховського водосховища на водогосподарський баланс басейну Дніпра	Розробка структури моделі водогосподарського балансу із врахуванням відсутності Каховського водосховища; оцінка наявності та можливості використання водних ресурсів у районах басейну річки Дніпро	постійно
Державна служба України з надзвичайних ситуацій			
65	Технології ефективного гасіння пожеж, спричинених застосуванням РФ боеприпасів запальної дії	Розроблення технічних засобів, вогнегасних речовин, а також методик та алгоритмів щодо їх ефективного застосування з метою ефективності гасіння пожеж, які спричинені застосуванням РФ боеприпасів запальної дії	постійно
66	Технології ефективного реагування на надзвичайні ситуації воєнного характеру із застосуванням сучасних видів безпілотних літальних апаратів та роботизованої техніки	Розроблення технічних засобів (безпілотні літальні апарати, роботизована техніка), методик, алгоритмів щодо їх застосування з метою підвищення ефективності реагування на надзвичайні ситуації та події воєнного характеру	постійно
67	Дослідження наслідків застосування сучасної зброї масового ураження	Розроблення методики визначення обсягів необхідних робіт та кількості сил, засобів, інших матеріальних ресурсів,	терміново

		необхідних для ліквідації наслідків застосування сучасної зброї масового ураження (ядерної, хімічної, біологічної)	
68	Проектування та прискорене будівництво захисних споруд цивільного захисту в особливий період	Розроблення вимог щодо захисних властивостей захисних споруд цивільного захисту із врахуванням небезпечних зон на якій буде розміщено об'єкт	терміново
69	Дослідження світових тенденцій трансформації систем цивільного захисту розвинених країн світу	Розроблення науково обгрунтованих пропозицій щодо вдосконалення заходів з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту в сучасних безпекових умовах, зокрема щодо розвитку єдиної державної системи цивільного захисту	постійно
70	Розробка реактивних засобів захисту будівельних конструкцій, матеріалів, виробів (вогнезахисних) від критичного впливу	Розроблення розрахунку вогнегасних засобів для будівельних конструкцій деревини	постійно
71	Дослідження адсорбційних властивостей адсорбенту для засобів індивідуального та колективного захисту (захисних споруд цивільного захисту)	Дослідження часу поглинання диметилметилфосфонату адсорбентом, імпрегнованим іонами металів. Диметилметилфосфонат-прекурсор хімічної зброї. Визначення показників ефективності адсорбенту для застосування за призначенням	терміново
72	Розробка та впровадження нових цифрових технологій (включаючи супутникові) для забезпечення гідрометеорологічної безпеки України	Програмні засоби та засоби візуалізації супутникових даних стосовно перебігу грозових явищ, пожежної небезпеки, якості атмосферного повітря. Результати прогнозування метеорологічних характеристик для території України	період воєнного стану та період відбудови мережі гідрометеорологічних спостережень
Міністерство аграрної політики та продовольства України			
73	Технології ефективного контролювання якості та безпечності спирту та спиртних напоїв різних категорій	Розроблення методик, розчинів водно-етанольних типових атестованих, розчинів водно-етанольних градувальних атестованих (ГВЕР) та сумішей атестованих, тестових матеріалів тощо, що дають змогу ефективно здійснювати контролювання якості та безпечності спиртовмісної продукції	постійно
74	Агробіотехнологічні підходи для відновлення родючості ґрунту на грубо рекультивованих угіддях, що зазнали впливу бойових дій	Розроблення та обгрунтування агротехнологій для покращення родючості ґрунту (збільшення вмісту органічної речовини) за рахунок внесення біопрепаратів на пошкоджених землях, що зазнали бомбардування	постійно

75	Техніко-технологічні рішення для отримання біопалива з метою енергонезалежності	Розроблення сучасних схем закладання та догляду за насадженнями біоенергетичних культур. Технічні рішення для насаджень, збирання енергетичних культур та довготривалого зберігання січки міскантусу/щепи верби; конструктивні рішення котлів для спалювання біопалива	постійно
76	Моделювання енергоефективності та норм витрат палива та енергозберігаючі установки (мобільні дизельні генератори потужністю 3-5 МВт, газові/дизельні когенераційні установки для котельень потужністю 300-1000 кВт)	Методичні рекомендації розрахунку норм витрат палива на енергетичні установки нададуть можливість належного до критичної інфраструктури використання енергоефективності, забезпечує продовольчу безпеку країни та національну безпеку під час військового стану	під час воєнного стану
77	Вивчення впливу бойових дій на сільськогосподарські угіддя України та визначення придатності ґрунтів для вирощування сільськогосподарської продукції	Оцінка еколого-агрохімічного стану земель сільськогосподарського призначення в зонах проведення бойових дій: - виявлення механічних пошкоджень; - встановлення погіршення агрохімічного стану ґрунтів; - виявлення хімічного забруднення; - виявлення радіоактивного забруднення; - встановлення меж забруднених ділянок; - встановлення можливості використання забруднених ділянок для вирощування сільськогосподарської продукції. Дослідження дозволять встановити еколого-агрохімічний стан земель, встановити межі забруднених ділянок з метою їх відновлення, масштаби заподіяної шкоди, можливість їх використання для вирощування сільськогосподарської продукції, своєчасно вжити заходи для відтворення та реабілітації ґрунтового покриву, унеможливити отримання забрудненої продукції, а відповідно і зниження конкурентоспроможності України на світовому ринку	терміново (на звільненій території при можливості безпечного доступу) та після завершення воєнного стану
78	Розроблення рекомендацій щодо відбору проб ґрунту з територій, що зазнали впливу бойових дій	Розроблення рекомендацій на основі міжнародного досвіду та з урахуванням пошкоджень (забруднень) від різного виду зброї	терміново
79	Розроблення рекомендацій щодо відновлення та реабілітації пошкоджених земель сільськогосподарського призначення	Визначення основних заходів з повоєнного відновлення та реабілітації ґрунтів в залежності від ступені забруднення чи	терміново

80	Проведення великомасштабного дослідження ґрунтового покриву	пошкодження земельної ділянки (консервація, фітосанація, фітоекстракція, агротехнічна меліорація тощо) Відповідно до статті 54 Закону України «Про охорону земель» визначено необхідність періодичного (кожні 20 років) здійснення суцільного дослідження ґрунтового покриву країни. Єдине масштабне дослідження було проведено впродовж 1957-1961 років. Існуючі дані про стан ґрунтів за 62 роки від часу проведення морально та фізично застаріли та не відповідають реальному стану. Тому для отримання сучасної об'єктивної інформації про якісний стан ґрунтового покриву, встановити параметри основних властивостей ґрунтів, оцінити стан агровиробничих якостей ґрунтів, розробити карти ґрунтів різного масштабу, розробити заходи раціонального використання земель	після завершення воєнного стану
Міністерство цифрової трансформації України			
81	Використання технологій штучного інтелекту в публічному управлінні, зокрема в умовах воєнного стану	Дослідження міжнародного досвіду використання штучного інтелекту для проведення аналізу та оцінки ефективності системи державного управління	постійно
82	Використання штучного інтелекту в безпілотних системах вітчизняного виробництва	Дослідити можливості та міжнародний досвід використання технологій штучного інтелекту в безпілотних системах: - системи автономної навігації; - системи управління злагодженого виконання задач; - системи автономного виконання задач; - системи боротьби з безпілотними системами; - системи набору та збереження даних для роботи безпілотних систем	терміново
83	Використання штучного інтелекту для військових цілей, зокрема, для аналізу, збору та обробки інформації для прийняття рішень	Дослідити можливості та міжнародний досвід використання технологій штучного інтелекту для військових цілей: - системи автоматизованого керування боєм; - імітаційне моделювання військових операцій; - системи аналізу та класифікації даних з камер відеоспостереження;	терміново

84	Використання технологій штучного інтелекту для боротьби з дезінформацією	- системи збору та накопичення даних з медіа ресурсів як частина розвідувальних даних - Дослідити можливості та міжнародний досвід використання технологій штучного інтелекту для боротьби з дезінформацією: - рішення ведення діалогів на основі генеративного штучного інтелекту; - розробка інструментів діввойс та дівфейс для правоохоронних органів спеціального призначення; - системи автоматичного виявлення джерел дезінформації, неавтентичної поведінки (боти) є частинами скоординованих груп	терміново
85	Технології штучного інтелекту в логістичних системах національної безпеки та оборони	- Дослідити можливості та міжнародний досвід використання технологій штучного інтелекту в військових логістичних системах: - предиктивний аналіз ремонту техніки; - імітаційний аналіз логістичних операцій постачання; - системи для прогнозування потреб і ризиків забезпечення та логістики; - системи управління та роботи для автоматизації військових складів; - системи роботизованих механізмів для доставки військових вантажів та евакуації особового складу під час активних бойових дій	терміново
86	Використання штучного інтелекту для розмінування	Сфера автономного виявлення та знешкодження мін і боєприпасів потребує дослідження та науково-технічних (експериментальних) розробок, зокрема, щодо створення автономної багатоеlementної системи для пошуку та знешкодження мін і боєприпасів, що поєднує технологію безпілотних систем, роботизованих механізмів, супутникових даних та централізовану платформу управління на базі системи штучного інтелекту	терміново
87	Використання штучного інтелекту для захисту інформаційної безпеки	Науково-технічне дослідження, яке зосереджено на розробці інноваційних систем кібербезпеки для захисту	терміново

		комунікаційних, інформаційних та технологічних систем, інформаційних технологій, передусім тих, що використовуються операторами (постачальниками) ключових послуг (включаючи об'єкти критичної інфраструктури) і є важливими для безперервності функціонування держави, суспільства та безпеки громадян	
Міністерство енергетики України			
88	Автоматизований аналіз великих обсягів геолого-промислових даних (Big Data)	Розробка алгоритмів та методів для швидкого та ефективного аналізу великих обсягів геолого-промислових даних, включаючи машинне навчання та інші методи інтелектуального аналізу даних	постійно
89	Адаптація кращих світових технологій вилучення діоксиду вуглецю з природного газу та розроблення порядку складання звітності щодо викидів парникових газів з метою подальшого впровадження	Розроблення та імплементація найкращих технологій, алгоритмів, технічних рішень щодо вилучення діоксиду вуглецю з природного газу, в тому числі, для підвищення нафтовилучення в умовах нафтових родовищ України. Можливість скорочення фактичних ВТВ, збільшення обсягу видобутку природного газу за рахунок зниження тисків на вибої свердловин, зменшення обсягів викидів метану і діоксиду вуглецю в атмосферу під час здійснення виробничої діяльності	постійно
90	Розроблення технології метанування діоксиду вуглецю у складі природного газу згенерованим «зеленим» воднем для промислового застосування	Розроблення технології вилучення вуглекислого газу значних концентрацій домішок з природного газу українських родовищ шляхом хімічного перетворення під впливом згенерованого «зеленого» водню в вуглецевонеїтральний метан як компонент природного газу з фізико-хімічними показниками, що дозволяють приймати його до ГТС України	постійно
91	Розробка технології та виготовлення дослідного зразка обладнання з отримання водневого палива з вугцевмісних середовищ (кам'яного вугілля різного ступеню метаморфізму, шламів тощо)	Розробка та впровадження альтернативних видів палива як одного з чинників забезпечення енергетичної безпеки держави в умовах військової російської агресії проти України та світової енергетичної кризи. Одним із найбільш енергоємних та технологічно привабливих енергоносіїв на сьогодні є водень, який можна отримати методами піролізу шахтного метану та пароплазмової газифікації	постійно

		вуглецевмісних середовищ (вугілля різного ступеню метаморфізму, вуглецевмісних відходів, шлаків, золашлаків тощо), які в достатній кількості є на вугільних підприємствах України. На сьогодні отримання доступних до впровадження технологій з отримання водневого палива є одним з найбільш пріоритетних напрямків в енергетичній галузі України	
92	Інтеграція автоматизованих систем моніторингу просторових зміщень об'єктів гідроенергетичної інфраструктури України та InSAR технологій для раннього виявлення та попередження небезпечних деформаційних процесів	Створення інноваційної системи моніторингу, що об'єднує автоматизовані системи просторових зміщень та технології InSAR і передбачає розроблення методологічної бази та практичну реалізацію приладово-програмного комплексу з інтеграції даних, отриманих з InSAR в існуючі системи моніторингу просторових зміщень з метою підвищення надійності та точності виявлення деформаційних процесів на об'єктах гідроенергетики	постійно
93	Застосування нових джерел живлення електричною енергією	Удосконалення існуючих та розроблення нових нормативних документів з питань улаштування та експлуатації резервних джерел живлення, установок зберігання енергії та пристроїв живлення, що використовують енергію відновлюваних джерел	постійно
94	Виробництво палив нормованих характеристик з використанням вітчизняної сировинної бази, відходів, відновлювальних джерел, їх транспортування, зберігання та використання, підвищення ефективності використання палив	Наукові основи, практичні технології та рішення для ефективного виробництва палив з використанням вітчизняної сировинної бази, відходів, відновлювальних джерел, їх транспортування, зберігання та використання, збільшення ефективності використання палив для підвищення енергетичної безпеки України, сталого розвитку та декарбонізації підприємств нафтогазової, паливної та інших галузей промисловості	постійно
95	Аналіз можливості та доцільності заміни існуючих дизель-генераторів на українських атомних електростанціях з реакторами ВВЕР-1000 на систему з мультидизельним устаткуванням	Враховуючи, що проектний термін експлуатації основного обладнання резервних дизельних електростанцій енергоблоків діючих АЕС вплив для 13 з 15 діючих енергоблоків АЕС України, а постачальником більшості РДЕС є підприємство країни агресора (рф), в роботі пропонується:	постійно

		- вивчення можливості та аналіз доцільності використання мультидизельних систем для українських АЕС з реакторами ВВЕР-1000 з метою відмови від використання російських технологій на українських АЕС; - вивчення технологічних та економічних особливостей використання мультидизельних установок, включаючи вплив на капітальні та експлуатаційні витрати; - вплив використання мультидизельних систем на досягнуті кількісні показники безпеки існуючих ядерних енергетичних установок	
96	Інженерний аналіз опору захисних бар'єрів (ЗБ) об'єктів ядерної енергетики в Україні впливу звичайних боеприпасів (ЗБ) країни-агресора (росії). Попередні заходи	Військові дії росії в Україні - зокрема на територіях Чорнобильської та Запорізької АЕС - свідчать про необхідність достатнього опору захисних бар'єрів ядерних установок перед руйнівним впливом звичайних боеприпасів країни-агресора (росії). Законодавство України наразі не містить вимог, пов'язаних з забезпеченням та оцінкою опору захисних бар'єрів об'єктів ядерної енергетики перед впливом звичайних боеприпасів. Ураховуючи тривалість військової агресії росії проти України, питання забезпечення та оцінки прийнятного рівня опору захисних бар'єрів перед впливом звичайних боеприпасів залишається актуальним, і є підстави вважати, що це питання залишиться актуальним і в майбутньому: 1. Аналіз структурних особливостей ядерних об'єктів щодо опору захисних бар'єрів від імпульсів та/або вибухового впливу. 2. Аналіз особливостей звичайних боеприпасів (ЗБ) країни-агресора (росії) щодо технічних характеристик впливу на захисні бар'єри. 3. Якісний аналіз структур захисних бар'єрів щодо опору руйнівному впливу звичайних боеприпасів (ЗБ) країни-агресора (росії)	постійно
97	Підвищення якісних, технологічних показників вугілля, що видобувається та відвантажується споживачам, за	Контролювання якості та управління якістю вугілля, що використовується в якості ресурсної бази для енергетики, є	постійно

рахунок впровадження на підприємствах вугільної галузі України національних стандартів з відбору та підготовки пластових, збірних та експлуатаційних проб	важливим завданням в умовах сучасної економіки, особливо під час дії воєнного стану. Якість товарної вугільної продукції необхідно більш щільно контролювати на всіх стадіях циклу виробництва продукції: видобутку, переробки та відвантаження, споживання, на шахтах, вуглепереробних підприємствах (збагачувальних фабриках), ТЕС, ТЕЦ тощо. Розроблення та впровадження національних стандартів, спрямованих на підвищення якісних, технологічних показників вугілля забезпечить енергетичну галузь нормативно-методологічними документами, а також сприятиме енергоефективному споживанню цього твердого палива та зниженню ризиків під час здійснення торговельно-комерційних операцій та розрахунків між споживачем і постачальником	

Генеральний директор директорату
науки та інновацій

Ігор Таранов

Ігор ТАРАНОВ